UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1230. Usque Ad Annum 1248

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1764

VD18 90118049

§. 30. Disputationes Nicenæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-66268

Visual Library

Sæcul. XIII. A.C. 1234. negotii ſui aſperitatis ſpecie corrumperent, Patriarcham ipſum, ut ei veniam daret, orarunt.

§. XXX.

Diſputationes Nicœnæ.

19. Januar. Die Jovis Nuncii palatium Imperatoris ingreſſi, a quæſtione de SS. Altaris Sacramento colloquium ordiri volebant, ut ſcirent, quid Græci crederent de illo, quod Latini conſecrant. Sed hi pertinaciter urgebant, ut a Proceſſione Spiritus Sancti caperetur initium. Ergo ſic factum. Nuncii, an objicere, aut vero reſpondere vellent, rogati, *veſtrum eſt,* ajebant, *difficultates, quas hoc in puncto ſentitis, proponere; noſtrum eas tollere. Audietis,* ſubdidit Patriarcha. Mox Chartophylax, ſeu is, qui Eccleſiæ Patriarchalis tabulario præfectus erat, in medio conſeſſu ſe erigens, juſſu Patriarchæ ac Imperatoris dixit: *Num creditis unum in tribus Perſonis Deum eſſe? Credimus,* inquiebant Nuncii. *Creditisne Patrem non genitum, Filium ſolum genitum, Spiritum Sanctum a Patre procedentem? Credimus.* Tum vero Chartophylax magna ſimplicitate ſublatis ad cœlum manibus clara voce bonitatem Numinis deprædicabat; & iisdem verbis haud ſemel repetitis Nuncios idem reſponſum dantes audiens, adjun-

adjunxit: *Hic non diſcrepatis a nobis: Deo ſint laudes in omnibus!* Ad ea Nuncii: *Nullam de hoc puncto diſſenſionem Romanam inter ac Græcam Eccleſiam deprehendetis: ſed neque de Sacramento Altaris aliquam vos inventuros credimus: non aliæ tamen ſchiſmatis cauſæ fuerunt: immerito proin hæc illi obedientiam renunciavit.* Sæcul. XIII. A. C. 1234. 19. Januar.

Imperator viris doctis in conſilium adhibitis, converſus ad Nuncios, *audivimus*, ajebat, *vos eadem nobiscum loqui: ſed Dominus Patriarcha quærit, an non plus dicatis? Comperimus enim vos aliquid addidiſſe Symbolo, quod Patres in concilio compoſuere, anathematis pœna ſancientes, ut ne ſyllabam quidem illi quisquam adjungeret, aut in illo mutaret.* Nunciis, ut Patriarcha ipſis ſymbolum ſcriptum exhiberet, petentibus, is reſpondit: *Hodie excuſatum me habeatis, velim; ſum fatigatus ac æger: cras volente Deo mihi melius erit, & quod promiſi, monſtrabo.* Sub hæc verba diſceſſum eſt.

Die Veneris vigeſimo Januarii peracta re divina & reliquo officio, Nuncii ad colloquium reverſi ante omnia Patriarcham, ut promiſſo ſtaret, rogabant. Qui doctorum quendam legere juſſit S. Cyrilli ad Joannem Antiochenum ipſi reconciliatum epiſtolam, cujus hoc eſt exordium: *Lætentur cœli!* Ex ea legeban- 20. Januar. *Sup. Lib. XXVI. §. 21. Conc. Eph. par. 3. c. 34. to. 3. conc. p. 1107.*

Sæcul. XIII. A.C. 1234. tur hæc verba: *De naturæ divinæ cum humana conjunctione ita loquemur, ut fidei expoſitioni Nicænæ omnino nihil addamus. Hic dicitur nihil addendum eſſe*, inquiebat lector: *cur ergo vos addidiſtis?* Nuncii reſpondebant: *Sanctus Cyrillus non hic dicit, neminem debere quidquam addere, ſed ſe nihil additurum. Sic Patriarcha promiſſo ſuo non fecit ſatis.* Græci, quod aſſeruerant, demonſtraturi, in epiſtolæ contextu legebant: *Nemini permittimus, ut Symbolum Nicænum ullo modo labefaciat, aut unicum ejus verbum mutet.* Tum Nuncii: *Nihil mutamus in Symbolo: nihil ei contrarium dicimus: ſed ne illi addatur quidpiam, haud vetat S. Cyrillus.* Quærebant Græci: *Huic Symbolo addidiſtis quidquam?* Quibus Nuncii: *Legatur! & ſcietis.* Lectum eſt Symbolum Conſtantinopolitanum: & Nuncii additamenti noſtri rationem ex ore Græcorum eliciturì ajebant: *Symbolum Nicænum antea factum erat: & vos aſſeveratis, nihil ei addendum eſſe, ac S. Cyrillum prohibuiſſe, ne in eo mutetur aliquid: nos igitur primum hoc Symbolum audire volumus.* Græci pro viribus obſtiterunt. Sed tandem totum Symbolum Nicænum, deinde Conſtantinopolitanum lectum fuit.

Ibid. p. IIII.

Sup. Lib. XVVIII. §. 6.

Poſthæc Nuncii dicebant: *Si verum eſt, quod affirmatis, Sanctos veſtros prohibuiſſe, ne quid addatur Nicæno Symbolo:* quis

Sæcul.XIII.
A.C.1234.

20. Januar.

quis eſt, qui auſus fuit adjungere ea, quæ Symbolum Conſtantinopolitanum inſuper continet? Reſpondere nolentes Græci diſputationem aliorſum vertere conabantur: at Nuncii eo fortius inſtabant. Denique illi poſt plures conſultationes, tentatasque varias effugii vias reſpondebant, hoc non eſſe additamentum, ſed veritatis explicationem. Quærebant Nuncii, an hæc explicatio ſecundum Symbolum a primo diverſum redderet? Græci negabant, per illam vel additamentum vel mutationem fieri. Ita Nuncii, quod volebant, ex illis expreſſerunt, cum poſſent pariter dicere, quod vox *Filioque* nihil vel addat Symbolo, vel in eo mutet, id ſolum demonſtrandum videntes, quod aliunde verum ſit, Spiritum Sanctum a Filio procedere. Pergebant Græci quærere: *Quid adjunxiſtis Symbolo?* Nuncii ſequendo expoſitionem a Græcis ipſismet factam potuiſſent reponere, quod nihil addiderint: pro majore tamen ſecuritate rogabant: *Licetne nobis credere, quod ad neceſſaria fidei capita pertinet?* Annuebant Græci. Et quod licet credere, etiam ſcribere, canere, e ſuggeſtu dicere licet? Aſſentiebant iidem. *Eſt autem fidei veritas*, ſubjungebant Nuncii, *quod Spiritus Sanctus a Filio procedat. Demonſtrate*, ajebant Græci: *Sancti veſtri demonſtrabunt*, reſpondebant Nuncii. *Au-*

 diamus

Sæcul. XIII. A.C. 1234.

De ador. in ſpir. to. I. p. 9.

Conc. Eph. p. 1. c. 26. n. 10. to. 3. conc. p. 405.

diamus S. Cyrillum in ſermone primo de Adoratione, ubi dicit: Spiritus nullo modo mutabilis eſt: nam ſi mutationi foret obnoxius, hæc in naturam divinam recideret, cum ille ſit ex Patre ſimul ac Filio, tanquam utriusque effuſio ſubſtantialis. Et in ſua ad Neſtorium epiſtola, cujus initium eſt hoc: *Cum Salvator*, ſic ille ſcripſit: *Quamvis Spiritus Sanctus hypoſtaſin propriam habeat, ac in ſe ipſo cognoſcatur, quatenus Spiritus eſt, & non Filius: extra hunc tamen non eſt. Nam dicitur Spiritus veritatis, ac J. C. eſt veritas, & ab hoc ſicut a Patre ille per effuſionem venit.*

Græcos effuſionem eſſe proceſſionem negantes Nuncii refutabant per S. Cyrillum ipſum, in expoſitione Nicæni Symboli dicentem: *Beati Patres, poſtquam de J. C. locuti ſunt, etiam Spiritus S. mentionem faciunt, aſſeruntque, ſe in eum ſicut in Patrem ac Filium credere: illum enim ejusdem cum ipſis ſubſtantiæ, ac eorum effuſionem eſſe, nimirum ab iisdem procedere. Et S. Athanaſius ad finem expoſitionis Symboli Nicæni ait: Spiritus S. a Patre procedens ſemper eſt inter manus Patris, a quo mittitur, & Filii, a quo portatur, & per quem implet omnia. Hi loci clare enunciant Spiritum Sanctum a Filio ſicut a Patre venire.* Ita finitum eſt die Veneris colloquium.

Die

Sæcul. XIII. A.C. 1234.

21. Januar.

Die Sabbathi, 21 Januarii Græci colloquio poſt prandium indicto, quod eum diem jejuni non agerent, Nuncios per Imperatoris miniſtros acciverunt. Sed quia illos pridie non paucos Patrum locos e plurimis libris Græcis Conſtantinopoli allatis in teſtimonium adducere viderant, eosdem per quæſtiunculas ac lites de nominibus capere collatis conſiliis ſtatuerunt. Curarunt itaque, ut hoc fine philoſophus quidam in conſeſſu compareret. Qui poſt longam præfationem ad Nuncios converſus, *Veſtra ſanctitas*, ajebat, *& doctrina, veſter pacis ac veritatis amor nobis perſpectus eſt. Neminem vero catholicorum ſuam profiteri fidem pudet. Dicite proin, a quo, quando, ubi, & quare veſtra vox FILIOQUE Symbolo adjuncta fuerit?* Haud latuit Nuncios Græcorum calliditas, ipſos, quos reſpondendo impares putaſſent, coram hoc cœtu in ruborem dare cupientium. Retorquentes igitur in illos quæſtionem, *Perbene dixiſtis*, inquiebant, *catholico, quid credat, palam profitendum eſſe. Quamobrem dicite, an credatis, Spiritum Sanctum a Filio non procedere?* Reſpondebant: *Non credimus, illum procedere a Filio.* Tum Nuncii: *Non hoc eſt, quod rogamus; ſed an credatis, dicatisque, illum a Filio non procedere.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sæcul. XIII. A.C. 1234. Græci id præciſe fateri nolebant; ſed inſtabant Nunciis, ut ad ipſorum quæſtionem reſponderent. Hi jam intendentibus ſe primis tenebris, tanti momenti materiam tractandam ſibi non eſſe cenſebant. Urgebant rurſus illi, & in palatio cereas faces & lampades accendi curabant. Ita coacti Nuncii ajebant: *Prima quæſtio veſtra fuit, quis hoc additamentum fecerit? Nos dicimus, quod JEſus Chriſtus ejus author fuerit.* (Jo. XVI. 13) *Ubi? In Evangelio, quando dixit: Cum venerit Spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem. Cur? Ut orthodoxos informaret, ac hæreticos id punctum negaturos pudore ſuffunderet: nam quisquis hoc non credit, in via interitus eſt. Hanc veritatem demonſtramus per Evangelium, per epiſtolas S. Pauli, per Patres veſtros, per noſtros, ſi eos recipitis, ut Auguſtinum, Gregorium, Hieronymum, Ambroſium, Hilarium, & plures alios.*

21. Januar. Ad hæc verba Græci muti, ac velut toti ſtupefacti hærebant; & Imperator Græce ajebat: Καλῶς, hoc eſt, *bene.* Poſt longam vero cum doctis ſuis conſultationem Nunciis, *Monſtrate nobis,* inquiebat, *ubinam in Evangelio Spiritus Sanctus dicatur a Filio procedere.* Legit itaque eorum quidam hunc S. Joannis locum: (Jo. XVI. 13) *Cum venerit Spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem;* & addidit: *Dum dicitur Spiritus veritatis, dicitur Spiritus San-*

ctus

ctus a Veritate procedere: & hoc eſt, quod nos probare volumus. Philoſophum dein, qui reſponderet, a Græcis introductum rogabant Nuncii: *Quis eſt ille Spiritus in hoc Joannis loco?* Repoſuit: *Spiritus Sanctus.* *Et an non Veritas pro JEſu Chriſto hic accipitur?* *Veritas*, inquiebat, *duplicis eſt generis, propoſitionum complexarum altera, altera incomplexarum.* Cum autem urgeretur, aſſeruit, hoc loco veritatem creatam intelligi, non JEſum Chriſtum. Poſtea retexere dictum compulſus eſt ac fateri, quod Spiritus Sanctus ſit Spiritus JEſu Chriſti. Quærebant Nuncii, cur ille dicatur Spiritus Filii Dei? Græci, cum deliberaſſent, reſpondebant: *Quia eſt ejusdem cum Filio ſubſtantiæ. Ergo*, inferebant Nuncii, *cum Pater eandem cum Filio naturam habeat, etiam Spiritus Filii vocari debet, quod falſum eſt.* Tum abierunt: nam media pene nox erat.

Sæcul. XIII. A.C. 1234.

§. XXXI.

Continuatio diſputationum.

Nuncii Dominica officio divino tradita, die Lunæ ſecundæ hebdomadis 23 Januarii mane palatium ingreſſi cum Græcis philoſophis diſceptare cæperant, cum Imperator objurganti ſimilis dixit: *Deberetis quæſtionis hujus veritatem ſimpliciter, ſine philoſophia, & ſine ſyllogiſmis* 23. Januar.